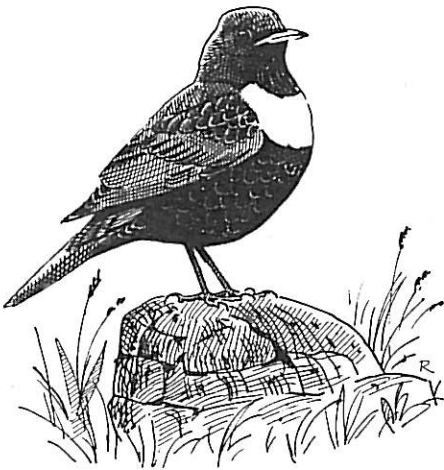

Ringtrost *Turdus torquatus*

Global utbredelse

Ringtrosten er utbredt i den vestlige palearktiske region. Den hekker fra De britiske øyer i vest, gjennom Fennoskandia til Kolahalvøya. Arten hekker dessuten i fjellområder i Sør- og Mellom-Europa og i Tyrkia, Kaukasus og Nord-Iran. Innenfor dette utbredelsesområdet finnes det mange lokale bestander, men ringtrosten deles vanligvis i bare tre underarter.

Norsk utbredelse og habitatvalg

I Norge forekommer ringtrosten i høyereliggende strøk over det meste av landet. Den er således vanlig i vierregionen, og går noen steder helt opp i lavregionen, der den er funnet hekkende i over 1400 meters høyde. Fra Lista og nordover hekker den også mange steder helt ute ved kysten. Den mangler imidlertid på mange flate øyer og andre flate områder, for eksempel på Flat-Jæren og øyene Hitra og Smøla. I Finnmark er forekomsten mer ujevn, men den finnes på passende lokaliteter spredt over det meste av fylket. I lavlandet østafjells er det bare gjort sporadiske hekkfunn. Dagens utbredelse avviker lite fra det som tidligere er kjent, men den synes jevnere utbredt på Høg-Jæren og i Dalane i Rogaland enn tidligere antatt.

Ringtrosten foretrekker kuperte områder i steinet terreng med gras- og buskvegetasjon. Her liker den seg godt på bergknauser, i skrenter og juv. Særlig godt liker den seg i bratte skråninger med mye stein og godt med einerbusker, der det samtidig er åpnere områder med gras innimellom. Den liker seg ikke i golde områder med lite vegetasjon, verken langs kysten eller i fjellet. Den unngår også dyrket mark og bebyggelse. Mens ringtrosten i Mellom-Europa hekker vanlig i barskog, unngår den skogsområder i Norge, men tolerer ofte enkeltstående trær eller små treklynger i hekkeområdet.

Bestandsstørrelse og bestandsutvikling

På Vestlandet finner vi trolig de tettste bestandene av ringtrost i steinete skråninger med gras og einerbusker, vanligvis høyere enn 200 moh. I lavereliggende områder nær kysten er den mindre vanlig. Ringtrosten har større territorier enn de andre trosteartene, og har derfor neppe noen steder like tette bestander som disse kan ha. Den totale norske bestanden av ringtrost er derfor trolig atskillig lavere enn for noen

av våre andre troster (med unntak av duetrost). Hekke-bestanden i Norge er anslått til å ligge mellom 10.000 og 100.000 par.

I Storbritannia og Irland har arten gått tilbake i antall de siste tiårene. Det foreligger ingen tall som kan bekrefte eller avkrefte en tilsvarende utvikling i Norge. I Rogaland er det de siste årene likevel registrert en viss tilbakegang i noen områder (Carlsson m.fl. 1988). Årsakene til dette er ikke kjent, men endring av miljøet ved gjengroing av skog nevnes som en mulig forklaring.

Hekkebiologi

På hekkeplassen er ringtrosten en temmelig sky fugl. Arten er lettest å oppdage tidlig i hekkesesongen. Da sitter hannene ofte helt åpent på en stor stein eller i et tre og synger. De bruker disse utsiktspunktene som faste sangposter når de markerer territoriene sine. Fuglene synger helst tidlig om morgenen eller om kvelden. Ringtrosten kan fly temmelig langt vekk fra territoriet for å søke etter næring, i ett tilfelle nesten en kilometer (egen obs.). Fuglene oppsøker da gjerne setervoller og litt avsidesliggende kulturmark.

Reiret, som sjelden ligger langt unna hannens sangposter, kan fuglene plassere på bakken eller i en einerbusk. Av og til kan det også plasseres i et tre. Eggleggingen foregår oftest i månedsskiftet mai/juni, og rugetiden er ca. 14 døgn. Etter omtrent to uker blir ungene flygedyktige, men mates ennå av foreldrene en tid. Det hender at ringtrosten legger to kull. Ved reirforstyrrelse er fuglene som oftest sky og stillferdige.

Trekkforhold

Ringtrosten er en trekkfugl som vanligvis ankommer landet i april, og i løpet av første halvdel av mai har den inntatt de fleste hekkeplassene. Høsttrekket starter i midten av september, og fortsetter ut oktober med bare noen få etternølere i november. Trekket går mot sør-sørvest gjennom Frankrike, og ender opp i Spania eller Nord-Afrika, der den blant annet holder til i Atlasfjellene. Enkelte år kan noen få individer overvintre, men hovedregelen er at ringtrosten er en typisk trekkfugl.

Frank Helén Pedersen

Ringrost *Turdus torquatus*

602 ● Konstatert hekking

391 ● Sannsynlig hekking

339 ● Mulig hekking

Detaljeringsgrad: 10 x 10 km

